

Volání funkcí a předávání parametrů funkcím registry, knihovna pro vstupní a výstupní operace

Ing. Dominika Regéciová
Výzkumná skupina formálních modelů

Vysoké učení technické v Brně, Fakulta informačních technologií
Božetěchova 1/2, 612 66 Brno - Královo Pole
iregeciova@fit.vutbr.cz

- Zdrojový kód programu je uložen v kódovém segmentu paměti.
- Každá instrukce má svoji adresu, aktivní instrukci určuje registr **EIP**
- Hodnota EIP se změní provedením libovolné instrukce:
  - Normální instrukce - přesun na další instrukci v pořadí (další řádek kódu)
  - Skok - přesun na návěští
  - Volání funkce (**call**) - na vrchol zásobníku se uloží adresa dalšího řádku, a přesune se na návěští
  - Návrat z funkce (**ret**) - přesun na adresu z vrcholu zásobníku

- Adresa vrcholu zásobníku je určena registrem **ESP**
- Zásobník "roste směrem dolů", tedy od vyšší adresy směrem k nižší
- Zásobník se vždy posouvá o násobky čtyř ve 32bitovém režimu, tedy o 4 byty = 32 bitů
- Velikost zásobníku je omezena HW počítače
- Příliš mnoho rekurzivních volání způsobí přetečení

- **SS** (stack segment) - definuje začátek segmentu zásobníku (ten nemodifikujte)
- **ESP** (stack pointer) - definuje ukazatel vrcholu zásobníku
- **EBP** (base pointer) – obecný registr pro přístup k zásobníku, typicky se používá pro definici rámce zásobníku (stack frame) při volání pod-programů

- Instrukce **PUSH *val***
  - Dekrementuje ESP (2/4B)
  - Poté uloží hodnotu *val* na vrchol zásobníku
  - Možné operandy: paměť 16/32-bitů, obecný registr 16/32-bitů, konstanta 8/16/32-bitů, segmentové registry
- Instrukce **POP *reg***
  - Inkrementuje ESP (2/4B)
  - Hodnotu na vrcholu zásobníku uloží do registru *reg*
- Instrukce **PUSHA**
  - 16b registry se v tomto pořadí uloží na zásobník: AX, CX, DX, BX, SP, BP, SI, DI
- Instrukce **PUSHAD**
  - 32b registry se v tomto pořadí uloží na zásobník: EAX, ECX, EDX, EBX, ESP, EBP, ESI, EDI
- Instrukce **POPA, POPAD**
- Instrukce **PUSHF (PUSHFD)/ POPF (POPFd)**
  - Uloží/obnoví příznakový registr (E)FLAGS na/ze zásobníku

; vložení konstanty, počatek ESP = 1000

push dword 1234h ; ESP = 996

; první paměť

push dword (ebx) ; ESP = 992

; registry

push ax ; ESP = 990 (-2!)

push byte 1 ; ESP = 986 (-4!)

; počatek ESP = 984

pop ebx ; ESP = 988

pop eax ; ESP = 992

pop dword (ebx) ; ESP = 996

pop edx ; ESP = 1000

- (Často využívaná) skupina instrukcí. Volá se jako samostatná část programu
- Instrukce **CALL *dest***
  - Na zásobník uloží návratovou adresu (adresu následující instrukce: registr EIP v případě blízkého volání, registry CS a EIP v případě vzdáleného volání).
  - Přejde na návěští *dest*
  - Instrukce **neukládá** parametry na zásobník
- Instrukce **RET (*int*)**
  - Zabezpečuje návrat z podprogramu
  - Do EIP uloží návratovou hodnotu z vrcholu zásobníku
  - Volitelný parametr (*int*) - odstraní ze zásobníku *int* hodnot velikosti byte (úklid + správné nastavení ESP)

- Pokud předáváme parametry přes zásobník (v jazyce C), v podprogramu se vytváří *stack frame* (rámec zásobníku)
- Na zásobníku si uchováváme:
  - Návratovou adresu z podprogramu
  - parametry podprogramu
  - lokální proměnné podprogramu
- S jednotlivými parametry a lokálními proměnnými pracujeme přes registr EBP
- Musíme uklidit zásobník a obnovit ESP


```
#include <stdio.h>
```

```
int Soucet(int a, int b) {  
    return a + b;  
}
```

```
int main() {  
    printf("%d\n", Soucet(128,2));  
    return 0;  
}
```

- Chceme získat součet dvou čísel, dva parametry na zásobníku, výsledek v registru EAX

Soucet:

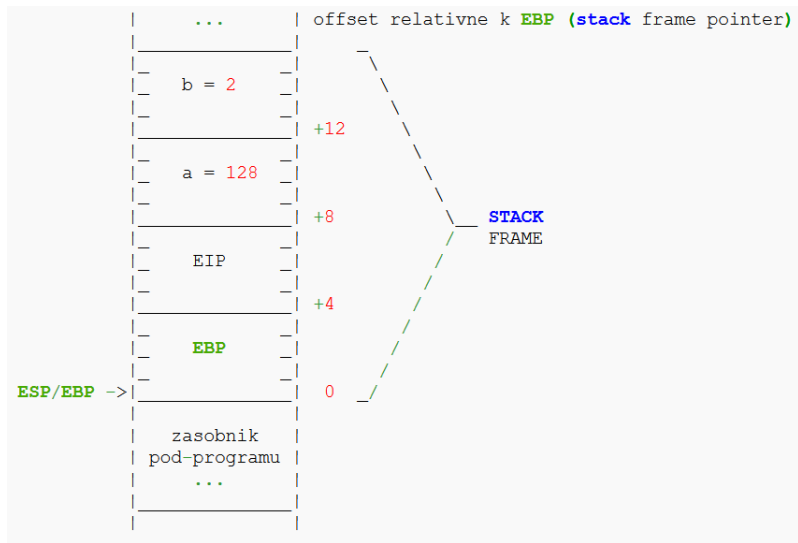
```
push ebp           ; stack-frame enter (ulozeni EBP)
mov  ebp,esp       ; stack-frame enter (EBP ukazuje na vrchol zasobniku)

mov  edx,[ebp+8]    ; EDX = a = 128 -- prvni argument
mov  ecx,[ebp+12]   ; ECX = b = 2   -- druhy argument
add  edx,ecx        ; EDX = a + b
mov  eax,edx        ; return a + b (EAX <- EDX)

mov  esp,ebp       ; stack-frame leave (obnoveni ESP)
pop  ebp           ; stack-frame leave (obnoveni EBP)
ret  8              ; stdcall odstraneni parametru ze zasobniku (2 x 32-bitu == 8 byte)
```

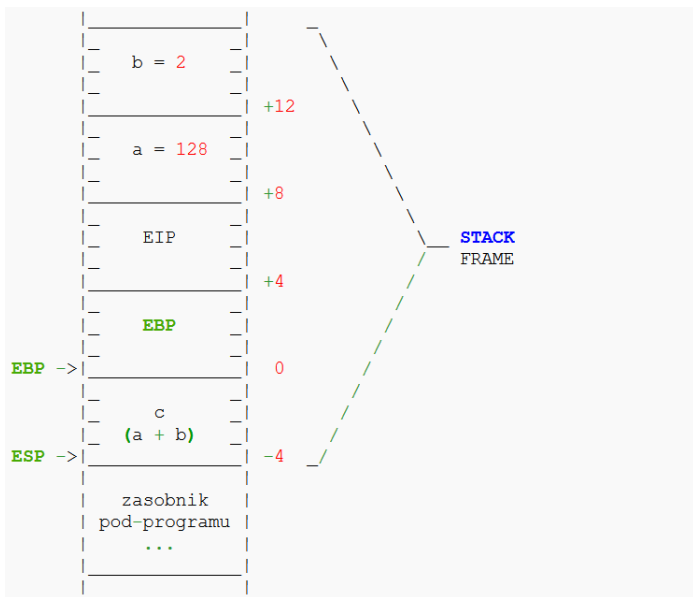
main:

```
push dword 2       ; b = 2
push dword 128     ; a = 128
call Soucet        ; Soucet(128,2)
call WriteInt32
call WriteNewLine
ret
```



```
int Soucet(int a, int b) {  
    int c;  
    c = a + b;  
    return c;  
}
```

```
Soucet:  
    push ebp                ; stack-frame enter (ulozeni EBP)  
    mov  ebp,esp            ; stack-frame enter (EBP ukazuje na vrchol zasobniku)  
    sub  esp,4              ; stack-frame enter (ESP preskoci az za lokalni promenne)  
  
    mov  edx,[ebp+8]        ; EDX = a = 128 -- prvni argument  
    mov  ecx,[ebp+12]       ; ECX = b = 2 -- druhy argument  
    add  edx,ecx            ; EDX = a + b  
    mov  [ebp-4],edx        ; c = EDX  
    mov  eax,[ebp-4]        ; return c  
  
    mov  esp,ebp            ; stack-frame leave (obnoveni ESP)  
    pop  ebp                ; stack-frame leave (obnoveni EBP)  
    ret  8                  ; stdcall odstraneni parametru ze zasobniku (2 x 32-bitu == 8 byte)  
    |      ...            | offset relativne k EBP (stack frame pointer)
```


- **ENTER a LEAVE**

```
; enter  
push ebp  
mov ebp, esp  
; sup esp, N ; enter N, 0
```

```
; leave  
mov esp, ebp  
pop ebp
```

- **REP *instrukce***

- Opakuje instrukci tolikrát, kolik je uvedeno v registru ECX
- `ecx--1, if ecx != 0 then opakuj`
- RPENE, REPNZ, REPZ, REPE

- MOVS, CMPS, SCAS, LODS, STOS, INS, OUTS
- Ukazatele na data v registrech DS:ESI a ES:EDI
- Zdrojová data jsou uložena na adrese DS:ESI ("SI-Source Index")
- Cílová data jsou uložena na adrese ES:EDI ("DI-Destination Index")
- Instrukce pracují s:
  - Slabikami (LODSB, SCASB, ...)
  - Slovy (LODSW, MOVSW, ...)
  - Dvojslovy (LODSD, MOVSD, ...)
- Instrukce automaticky zvyšuje/snižuje (podle DF) indexové registry ESI a EDI
  - Nastavení DF: instrukce CLD, STD
- CMPS, SCAS - ovlivňují příznaky v EFLAGS

- ReadChar || ReadString
- ReadInt8 || ReadUInt8
- ReadInt16 || ReadUInt16
- ReadInt32 || ReadUInt32
- ReadFloat || ReadDouble

- WriteChar || WriteNewLine || WriteString
- WriteBin8 || WriteHex8 || WriteInt8 || WriteUInt8
- WriteBin16 || WriteHex16 || WriteInt16 || WriteUInt16
- WriteBin32 || WriteHex32 || WriteInt32 || WriteUInt32
- WriteFlags
- WriteFloat || WriteDouble